MAATALOUS

Vehnälle on löytynyt toimivat vientimarkkinat. Toivottavasti myös jatkossa pystytään pysymään niillä mukana. **VILJA-ASIAMIES MAX SCHULMAN, MTK**

KARI SALONEN

Kauran viljely kiinnostaa. Viidennes siitä tähdätään elintarvikekäyttöön.

Kesanto ja rypsi vähenevät, kauraa ja ohraa lisätään

Vilja-ala kasvaa näillä näkymin viitisen prosenttia.

Viljamarkkinoiden hyvä veto näkyy ensi kesän viljelysuunnitelmissa. Moni kesantolohko siirtyy kasvamaan viljaa.

Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR selvitti tammi–helmikuussa yli 3 000 viljelijän kylvöaikeet. Tuloksista on laskettu koko maata koskeva ennuste.

Kesannon ja luonnonhoitopeltojen yhteenlaskettu ala näyttää supistuvan 43 000 hehtaaria. Eniten ala vähenee Etelä- ja Lounais-Suomessa.

Kauran viljely kasvaa prosentuaalisesti eniten, yli kymmeneksellä. Hehtaareissa kauraa kylvetään 35 000 lisää. Nousu on suurinta Lounais- ja Etelä-Suomessa.

Vajaa viidesosa kaura-alasta tähdätään elintarvikekäyttöön, loppu rehuksi.

Myös rehuohra-ala kasvaa, näillä näkymin 22 000 hehtaarilla. Kasvu on suurinta Pohjanmaalla sekä Lounais-Suomessa.

Mallasohran hyvät markkinanäkymät ja kohtuullisen hyvä hinta lisäävät sen vetovoimaa. Viljelijät suunnittelevat kasvattavansa mallasohran tuotantoa 15 prosentilla.

Viljelyalat 2011 ja ennuste 2012

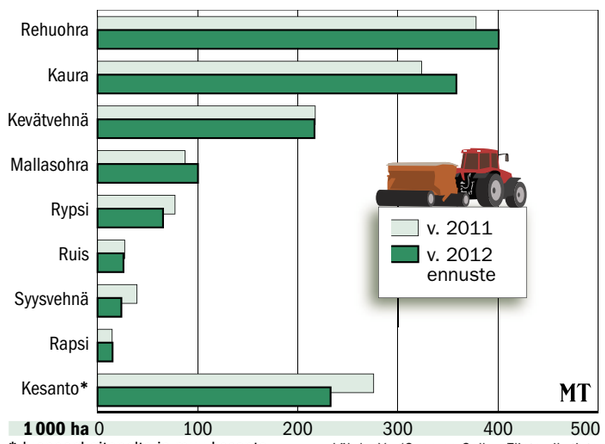

* luonnonhoitopelto ja muu kesanto

Lähde: Vyr/Suomen Gallup Elintarviketieto

Vehnä vähenee hieman

Syysvehnää kylvettiin viime syksynä vain 60 prosenttia edellissyksyn määrästä.

Kevätvehnäalan arvioidaan pysyvän ennallaan, mutta syysvehnän väheneminen laskee yhteenlaskettua vehnäalaa kuudella prosentilla.

Syysruista kylvettiin viitisen prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kun mukaan lasketaan kevätruis, ruisalan arvioidaan laskevan viime vuodesta viisi prosenttia.

Rypsi ei houkuta

Kotimaiselle rypsille olisi menekkiä, mutta kylvöennuste näyttää sen suhteen synkältä.

Rypsin viljelyala laskee selvityksen mukaan 16 prosenttia, rapsin nousee hiukan. Niiden yhteenlaskettu ala jäisi runsaaseen 80 000 hehtaariin eli vuoden 2009 lukemiin.

Eniten rypsiala putoaa Etelä- ja Lounais-Suomessa. Pohjanmaalla lasku on maltillisempaa.

VYR muistuttaa, että selvitys kuvaa viljelijöiden kylvöaikeita tammi–helmikuussa. Hinta- ja markkinanäkymät sekä kevään sät saattavat vielä aiheuttaa suuriakin muutoksia.

Viljelykierto vaikuttaa

Viljelijöiltä kysyttiin myös, mitkä tekijät vaikuttavat heidän kylvöpäätöksiinsä.

Viljatiloilla eniten vaikuttaa viljelykierto. Muita merkittäviä tekijöitä olivat viljamarkkinanäkymät sekä edellisvuoden sato ja markkinat.

Tukipolitiikka mainittiin tässä kyselyssä viimevuotista useammin.

Kotieläintiloilla tärkein kylvöjä ohjaava tekijä on kotieläinten rehun tarve. Viljelykierto nousi toiseksi.

SATU LEHTONEN

Tutkimus on osoitteessa www.vyr.fi.

Luomurypsin viljelyssä on isot riskit

Luomutuotannon valkuaisomavaraisuutta ei voi rakentaa ainakaan kevätrypsin varaan, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT:n Omavara-tutkimushankkeen tulokset osoittavat.

Luomurypsin viljely on hankalaa. Sadot vaihtelevat erittäin paljon.

Hankkeessa haastateltiin 56 luomukevätrypsin viljelijää Varsinais-Suomen, Uudenmaan, Pirkanmaan ja Kymenlaakson alueilta.

Suurin osa haastatelluista oli ollut luomuviljelijöinä yli 15 vuotta. Tilat olivat tänä aikana kasvaneet muutamasta kymmenestä hehtaarista noin sataan hehtaariin tai isommiksikin. Rypsin viljelyalat ovat useimmiten alle 20 hehtaaria.

MTT:n tutkijan **Kaija Hakalan** mukaan luomukevätrypsin viljelyn suurimmat ongelmat ovat alkukasvukauden kuivuus, sään ääri-ilmiöt ja syksyn huonot puintisäät.

Kahtena viime vuonna kasvusto on saattanut olla rehevää, mutta helle- ja kuivuusjaksot ovat lyhentäneet kukintaa ja aiheuttaneet kadon.

Hakala toteaa, että luomuviljelijät tuntevat tutkimustulokset ja suositukset.

”Syksyllä kynnetään ja keväällä äestetään moneen kertaan, jotta rikkakasvit saataisiin pois. Kylvö tehdään myöhään ja pienellä siemenmäärällä.”

Viljelykierto toimii ja lannoituksen osana on apilapitoinen nurmi. Useimmilla tiloilla on hyvä maan rakenne, pH 6:n paikkeilla, ja vähintään tyydyttävät ravinnetasot.

Lisäksi suurin osa käyttää joko omien tai naapurien tuotantoeläinten lantaa ja usein myös kaupallista lihaluujauhovalmistetta.

Rikkakasveja pystytään pitämään kurissa kovalla työllä, mutta tuholaiset voivat viedä suuria aloja kasvustosta.

Hakala kertoo, että haastatelluista monet ovat luovia ongelmanratkaisijoita.

Suurin osa yrittää ainakin muutaman kerran uudelleen uusin menetelmin, jolleivät vanhat toimi.

Hehtaarisadot vaihtelevat samoillakin viljelijöillä muutamasta sadasta kilosta jopa 2 000 kiloon.

1 000 kiloa hehtaarilta on yleinen tulos ja sitä pidetään riittävänä.

SATU LEHTONEN

MTK: Kannattaa tehdä sopimus

MTK:n vilja-asiamies **Max Schulman** korostaa, että sadolle kannattaa varmistaa markkinat sopimuksen avulla.”Menee sato sitten teollisuuteen, kauppaan tai toiselle tilalle.”

Schulmanin mielestä VYR:n kylvöalaennuste ei sisällä suuria yllätyksiä.

Tämänhetkinen viljatase näyttää, että sekä kaurasta että ohrasta on vajetta. ”Viljelijät ovat sen huomanneet ja lähtevät korjaamaan tilannetta.”

Rehuohran suhteen Schulman kehottaa pieneen varovaisuuteen. Kuuden prosentin lisäys ei ole suuri, mutta jos keskisadosta tulee hyvä, määrää syntyy yllättävän paljon.

Mallasohran hinnat ovat olleet hyvät, joten tuotanto kasvaa. ”On muistettava, että suunniteltu ala täyttää kotimaan tarpeen heti. On hyvä tehdä sopimus, jotta kauppa pystyy hoitamaan osan sadosta vientiin.”

Mieti vehnän osoite etukäteen

Kevätvehnän viljelyala pysyy ennallaan. Schulmanin mukaan se on hyvä.

”Vehnälle on löytynyt toimivat vientimarkkinat. Toivottavasti myös jatkossa pystytään pysymään niillä mukana.”

Leipävehnäksi tai vientiin tähtäävässä vehnässä kannattaa nyt panostaa laatuun, Schulman korostaa.

Rehuvehnää viljelevien kannattaa tehdä rehuvehnäsopimus ja pitää koko ajan mielessä, mihin tähdätään.

Kauraa voisi lisätä enemmänkin

Kauraa olisi varaa lisätä enemmänkin, Schuman toteaa. Myös sillä on hyvä saada toimivat vientimarkkinat säilymään.

Kauralla kannattaa Schulmanin mukaan miettiä hinnan sitomista. ”Uuden kauden hinnat ovat sillä hyvät.”

Rypsin hinta noussut

Rypsin miinus on ikävä asia, Schulman toteaa. ”Mutta pitää muistaa, että tutkimuksen tekoaikaan öljykasvien ja viljojen hintasuhde oli toinen. Nyt se on öljykasvien suhteen erittäin hyvä.”

Kylvöalaennuste on yleensä toteutunut melko hyvin – öljykasviala tosin on yleensä noussut. Niin voi käydä nytkin, Schulman arvioi.

Syysviljan oraat eivät olleet parhaassa mahdollisessa kunnossa talven tullen.

Rypsi on hyvä kasvi paikkaamaan huonosti talvehtineita viljoja.

Kiinnostus rapsiin on Schulmanin mukaan hyvä merkki. Rapsi kannattaa ottaa mukaan sille sopivilla alueilla. ”Sen keskisadot ovat olleet 600–700 kiloa rypsiä korkeammat.”

SATU LEHTONEN

Broilereiden pitäjän hankittava osaamistodistus

Broilereiden pitäjillä pitää jatkossa olla osaamistodistus, Elintarviketurvallisuusvirasto Evira tiedottaa.

Vähintään kolmen vuoden kokemuksella broilereita pitävän ei tarvitse hankkia lisäkoulutusta. Hänen on kuitenkin muistettava hakea asiasta todistus 1. toukokuuta mennessä.

Eläinsuojelulaki edellyttää, että vähintään 500 linnun hoidosta vastaavalla broilereiden pitäjällä on oltava osaamisestaan todistus.

Osaamisen pitää vastata vähintään Opetushallituksen vahvistamaa lihasiipikarjaan erikoistunutta tutkinnon osaa. Todistuksen antaa koulutuksen järjestäjä.

Koulutusta ei kuitenkaan tarvitse suorittaa, jos henkilöllä on vähintään kolmen vuoden kokemus broilereiden hoidosta 30.6.2010 mennessä.

Nämä henkilöt voivat 1.5.2012 saakka hakea koulutuksen vastaavuutta osoittavan todistuksen omasta aluehallintovirastostaan.

Hakemukseen on liitettävä selvitys hankitusta käytännön kokemuksesta.

Broilereiden pitäjien pätevyysvaatimus perustuu 1.5.2011 voimaan tulleeseen eläinsuojelulain muutokseen. Hakemuslomakkeita ja lisätietoja saa oman alueen aluehallintoviraston lääneineläinlääkäreiltä.

MT

Suo ja kuokka vakuutettu, entäs Jussi?

Jos satutat itsesi tai sairastut vakavasti, turvaa Tapiolan Maatilayrittäjän Omaturva sekä perheesi toimeentulon että yritystoimintasi jatkuvuuden. Tämä on osa maatilayrittäjille tarjoamaamme kaikenkattavaa palvelua. Kysy lisää edustajaltasi tai katso tapiola.fi/henkiloturva

Tarkemmin ajatellen.

TAPIOLA

Palveluntarjoajat: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola, Tapiola Pankki Oy, Tapiola Varainhoito Oy

Paras säilörehu syntyy vankan asiantuntemuksen ja Kemira AIV® -tuotteiden avulla!

kemira

Vuoden 2011 Artturi säilörehukilpailun voittajat **Heikki** ja **Erkki Hietaharju** Oulaisten MaitoLandiasta toteavat, että yksi tärkeimmistä asioista hyvän lopputuloksen saavuttamiseksi on ollut Kemira AIV Ässän käyttö säilörehun valmistuksessa. Mitään ei jätetä sattuman varaan, sillä kaikki perustuu tutkittuun tietoon. Laadukas säilörehu on lypsykarjatuotannon A ja O.

Lisätietoja jälleenmyyjältäsi tai **www.farmit.net/AIV**

Tervetuloa seuraamaan AIV-uutisia myös osoitteessa **www.facebook.com/KemiraAIV**

Kemira AIV® 2 Plus • Kemira AIV® Nova • Kemira AIV® Ässä • Kemira AIV® LactoFast • Propcorn® Plus • Propcorn® NC • Stabilizer TMR L • Stabilizer Pig L